

Botanisk utblick från Bodatrakten, Rättvik

Gunnar Hagelin, Gulleråsen

Så blev det äntligen ett normalt år utan rörelserestriktioner. Här kommer några korta noteringar från en floranörd i Boda socken.

Vilket guckuskoår det blev! De lokaler jag besökt, eller fått rapporter från (Storsveden, Lönnmarken, Lidensänget, Risröd, Sötsved med flera) hade alla en jättefin blomning. En notering är att blommorna hade kortare stjälkar än vanligt. (Samma observation gjordes för Blodnycklarna i Solbergabrottet vid vårt besök där under Vilda blommors dag.)

För guckuskorna kan följande rapporteras:

- Vid brandstationen i Boda kyrkby finns i ett dike ett lite märkligt bestånd. Platsen är ganska torr och helt öppen. Där finns ett tätt bestånd som blommar väldigt tidigt. I år räknade vi till 75 exemplar den 5:e juni. Beståndet har funnits där länge och verkar inte att påverkas negativt av väglåttern.
- Söder om Änderåsen finns en lokal i ett änge. Sedan markägaren slutade ha hästar där för ca 5 år sedan har guckuskorna formligen exploderat! Nya och större grupper varje år. Nu finns de ända framme vid asfaltskanten på länsväg 301.
- Vid Hedvägen i Kärvsåsen fanns tidigare ett litet bestånd. Det grävdes dock upp och flyttades till en tomt där det enligt uppgift klarade sig några år. I år fanns plötsligt tre plantor, varav ett blommande, på den ursprungliga platsen! Vi får hoppas att de fortsätter att leva där.
- I norra änden av Storsvedens naturreservat finns ett område som kallas Jälltjäränget. Där finns bland annat ett rikkärr vilket numera lie-slås vartannat år som en del av reservatets skötsel. I kanten av kärret finns nu guckuskor. Platsen är välbesökt och ingen har sett dem tidigare så det får väl betraktas som en nyetablering.
- Norr om sockengränsen mellan Boda och Ore och öster om Andån finns ett skogsskifte som tidigare hade en fin gammal, något fuktig, skog med många grova träd. Lövinslaget var stort och floran rik (ormbär, tibast, skogstry, ängsnycklar, nattviol, skogsknipprot, korallrot, tvåblad, skogsnycklar med mera). Där fanns flera små samt en stor guckuskolokal. Den stora var döpt

till Hedänget II. Den besöktes många år av Fred Campbell som 1991 noterade 71 blommande exemplar. För ca tio år sedan begåvades skiftet med det moderna skogsbrukets alla välsignelser. Det har dessutom dikats. Det ser så hemskt ut att jag inte orkat besöka platsen förrän i år, då nyfikenheten övervann motlusten. De små bestånden är omöjliga att ens leta efter. Vid det stora beståndet hade man sparat några träd vid avverkningen. Många av dessa har nu torkat och/eller blåst omkull. Jag fann 27 guckuskor där! Ska bli intressant att se hur de klarar den kommande tidens björkslytillväxt.

I vår by, Gulleråsen, ska vi äntligen få fiber till fastigheterna. Det blev till sist Dala Energi som blev fiberoperatör. De har tagit chansen att samtidigt uppgradera elnätet i byn. Förra sommaren grävdes det därför friskt i södra delen och i år i norra delen av byn.

Grävningarna har skapat en säregen typ av lokaler: en meter breda och flera hundra meter långa. Växligheten där är lite speciell. Stora mängder med baldersbrå men vanlig pilört, ängshaverrot, trampörter, penningört, svinmålla, lomme, åkermolke, korsört, svinmolke och kål- molke gillar tydligen denna biotop. I en del fall efter lång väntetid.

Längs Hampusgatu/Gotbacken, tidigare på grund av den stora mängden lagårdar kallad "Dingstagatu", verkar Molkarna nu stortrivs. Vid "Almas fjus" (en plats jag sommartid passerat i stort sett dagligen de senaste 40 åren) har tidigare inte funnits något av intresse. Nu finns de flesta av de ovan nämnda arterna där. Speciellt kål- molke och svinmolke. Alma slutade med kor vid andra världskrigets slut så dyngstacken har ju smält ihop sedan dess. Men det måste ha legat frön, vilka nu kommit fram vid grävningarna, i fröbanken

Ska bli intressant att se vad som händer i norra delen av byn nästa sommar.

(Slutligen lite (obetald) reklam. Grävningarna görs av Gräv Kåhlen från Orsa. De gör ett mycket snyggt jobb. När dom är färdiga syns det knappast att dom varit där.)